Savonlinnan kaupungin tapahtumaohjelma 2027-2029

Kati Kuusisto ja Pinja Risto

Kuusisto & Partners Oy

Sisällysluettelo

Johdanto ... 3
1 Tapahtumien rooli kaupunkikehityksessä ... 5
1.1 Tapahtumilla rakennetaan elinvoimaa ... 6
1.2 Tapahtumateollisuuden toiminnan tunnistaminen ja johtaminen on avain kaupunkikehitykseen ... 7
2 Savonlinnan tapahtumatoiminnan nykytila ... 10
3 Verrokkikaupungit ... 18
4 Tapahtumaohjelma työkaluna, kaupungin rooli ja sidosryhmät ... 23
5 Savonlinnan tapahtumaohjelman visio ... 25
6 Savonlinnan tapahtumaohjelman kärjet ... 27
6.1 Kärki 1: Kansainvälisesti houkutteleva Savonlinna ... 30
6.2 Kärki 2: Tapahtumatoimintaa palveleva Savonlinna ... 32
6.3 Kärki 3: Ympärivuotisuus ja luonto ... 35
6.4 Kärki 4: Uniikki Savonlinna ... 37
6.5 Läpileikkaavat kehitysteemat: tiedolla johtaminen ja kestävä kehitys ... 39
7 Miten työ tehtiin ... 40

Kuvalista

- Tapahtumatoiminnan nykytila, kyvykkyysanalyysin tuloksen koontikuva s. 11
- Visiohierarkia s. 25
- Tapahtumaohjelma kahtena sivuna s. 28-29

Johdanto

Savonlinnan kaupunkistrategiassa 2026–2029 asetetaan tavoitteeksi kehittää Savonlinnasta kansainvälisesti kiinnostava matkailu- ja tapahtumakaupunki, jossa yhdistyvät korkeatasoiset tapahtumat sekä kulttuuri-, liikunta- ja luontoelämykset. Kaupunki tavoittelee kansainvälisen tunnettuuden vahvistamista, matkailun ympärivuotisuuden lisäämistä sekä kulttuuriperinnön hyödyntämistä elinvoiman rakentamisessa.

Oopperajuhlien myötä Savonlinnalla on tapahtumakaupunkina pitkät perinteet. Yhdessä Savonlinnan Oopperajuhlat, Olavinlinna, Saimaan ainutlaatuinen järviluonto sekä kaupungin kulttuuriperintö luovat kansainvälisesti kiinnostavan kokonaisuuden. Kaupungissa on myös pitkäaikaista tapahtumajärjestämisen osaamista ja aktiivista paikallista tapahtumatoimintaa. Näiden vahvuuksien tavoitteellinen hyödyntäminen edellyttää kuitenkin yhteistä näkemystä siitä, millaista tapahtumakaupunkia halutaan rakentaa ja millä toimenpiteillä tavoiteltu muutos saavutetaan.

Savonlinnan tapahtumaohjelma on laadittu kaupunkistrategian tavoitteiden konkretisoimiseksi. Sen tehtävänä on määritellä tapahtumatoiminnan kehittämiselle yhteinen suunta, strategiset kärjet ja keskeiset toimenpiteet sekä niiden toteuttamiseen liittyvät vastuut ja etenemisen mittarit.

Tapahtumaohjelmassa keskitytään erityisesti Savonlinnan elinvoimaa vahvistavaan tapahtumatoimintaan: tapahtumiin, jotka lisäävät kaupungin matkailullista vetovoimaa, kansallista ja kansainvälistä tunnettuutta sekä tapahtuma- ja palveluliiketoiminnan toimintaedellytyksiä. Paikallisen kulttuuri-, liikunta- ja harrastustoiminnan tukeminen ja toimintaedellytyksistä huolehtiminen kuuluu ensisijassa kaupungin kulttuuri- ja liikuntapalvelujen tehtäviin. On kuitenkin tärkeää tunnistaa, että paikallinen kulttuuri-,

liikunta- ja harrastustoiminta muodostaa tärkeän perustan kaupungin tapahtumakulttuurille ja uusien tapahtumien kehittymiselle.

Tämä tapahtumaohjelma toimii kaupungin tapahtumatoiminnan johtamisen ja kehittämisen työvälineenä. Se ohjaa kaupungin omia toimenpiteitä, määrittää eri palvelualueiden välistä yhteistyötä ja muodostaa yhteisen suunnan ja tavoitteen kaupungin, tapahtumajärjestäjien, yritysten ja muiden sidosryhmien toiminnalle. Tavoitteena on kehittää Savonlinnaa pitkäjänteisesti tapahtumakaupunkina, jonka tapahtumatoiminta vahvistaa koko kaupungin elinvoimaa.

1 Tapahtumien rooli kaupunkikehityksessä

Tapahtumissa on kyse ihmisten kohtaamisesta. Kaupungit haluavat näitä kohtaamisia alueelleen monesta syystä. Kun tapahtumia järjestetään yritystoimintana, syntyy palveluliiketoimintaa, liikevaihtoa ja työtä. Tapahtuma käynnistää kulutuksen ketjuja ja tuo ihmiset palveluiden äärelle. Kun ihmiset kohtaavat tapahtumissa, he kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Mielekäs tapahtumatarjonta tutustuttaa ja kiinnittää kotikaupunkiin ja toimii matkailun moottorina. Paikallisesta meiningistä ponnistava tapahtumallisuus on myös kaupunkia brändäävä asia. 2020-luvun kaupunkistrategioissa tapahtumat nostetaankin välineeksi monenlaiseen kehittämiseen, eritoten keskustojen elävöittämiseen ja matkailun kehittämiseen. Nämä tavoitteet toistuvat myös Savonlinnan kaupunkistrategiassa.

Kun tarkastellaan kaupunkien rakenteita nähdään, että kaupunkien keskustat rakentuvat kohtaamisen paikoista. Kaupunkien keskustoista löytyy erilaisia julkisia kohtaamisen paikkoja kuten toreja, kirjastoja ja puistoja. Niistä löytyy erilaisia taiteen, kulttuurin, urheilun ja liikunnan tiloja, jotka tuovat ihmisiä yhteen erilaisten sisältöjen äärelle. On myös kirkkoja ja muita hengellisiä kohtaamispaikkoja, on kokoustiloja, ravintoloita, co-working-tiloja ja konserttitaloja. Kaupunkien keskustat ovat siis monilta osin rakentuneet kohtaamisen paikoiksi.

Tapahtumat ovat näissä tiloissa järjestettäviä hetkiä, joissa ihmiset kokoontuvat yhteen ja kohtaavat toisiaan. Kun tapahtumateollisuus jalostaa ihmisten kohtaamista, syntyy lopputuotteena arvoa tuottavia tapahtumia. Puistossa tapahtuva tuttujen kohtaaminen tuottaa arvoa yksilöille, mutta puistossa järjestettävä pääsymaksullinen tapahtuma tuottaa arvoa niin yksilöille, yhteisölle, tapahtumajärjestäjälle kuin myös alueen muille yrityksille, joiden palveluja tapahtumaan tulijat käyttävät. Kun tapahtumia järjestetään

jatkuvasti ja samanaikaisesti useissa eri kohteissa, syntyy elinvoimaa tuottavaa ja tapahtuma- ja palvelualoja työllistävää toimintaa kaupunkiin.

1.1 Tapahtumilla rakennetaan elinvoimaa

Kaupunkipuheessa elinvoima on yksi aktiivisesti käytettyjä trendisanoja: sillä kuvataan kaupunkien elämää, menestymisen mahdollisuuksia, hyvinvointia ja kasvua. Elinvoimasta puhuttaessa on hyvä muistaa, että silloin puhutaan erityisesti ihmisten toiminnasta. Pelkät rakenteet tai toimiva infra eivät yksin riitä elinvoiman tekijäksi.

Elinvoiman vastakohtana voidaan pitää hiipumista, jossa ihmisten väheneminen aiheuttaa kaupunkien ja kylien hiljenemistä ja autioitumista. Elinvoimaa rakennettaessa tarvitaan siis ihmisiä, ja ihmisten houkuttelemiseksi tarvitaan heitä kiinnostavaa toimintaa.

Tapahtumat ovat väline elinvoiman rakentamiseen. Tapahtumatoiminnassa ihmiset kokoontuvat erilaisten sisältöjen äärelle seuraamaan ja osallistumaan. Kun ihmiset saapuvat tapahtumiin, he tuovat mukanaan elämää ja myös kulutusta eli uutta rahaa.

Palvelusektorin yritystoimijat ovat yksiä tapahtumatoiminnan suurimmista hyötyjistä. Tapahtumakävijät tarvitsevat palveluja niin ravitsemuksen, majoituksen kuin liikenteenkin osalta, ja myös vähittäiskauppa sekä erilaiset kauneus- ja hyvinvointipalvelut hyötyvät tapahtumiin valmistautuvista ihmisistä. Tapahtumateollisuus ei myöskään pysty toimimaan ilman näiden palvelujen tukea.

Tapahtumilla on siis merkittävä rooli nykyaikaisten kaupunkien toiminnassa. Kun tapahtumatoiminnasta vielä tunnistetaan sekä harrastustoimintaan perustuva tapahtumatoiminta että ammattimainen tapahtumajärjestäminen kahtena toimialan ilmenemismuotoja, päästään tarkastelemaan tapahtumien roolia kaupunkikehityksessä.

Työ- ja elinkeinoministeriön teettämässä selvityksessä *Tapahtuma-alan toimialamääritys ja yhteydet kaupunkikehittämiseen (TEM 2023:1)* kaupunkia tapahtumien alustana havainnollistetaan seuraavalla kuvalla.

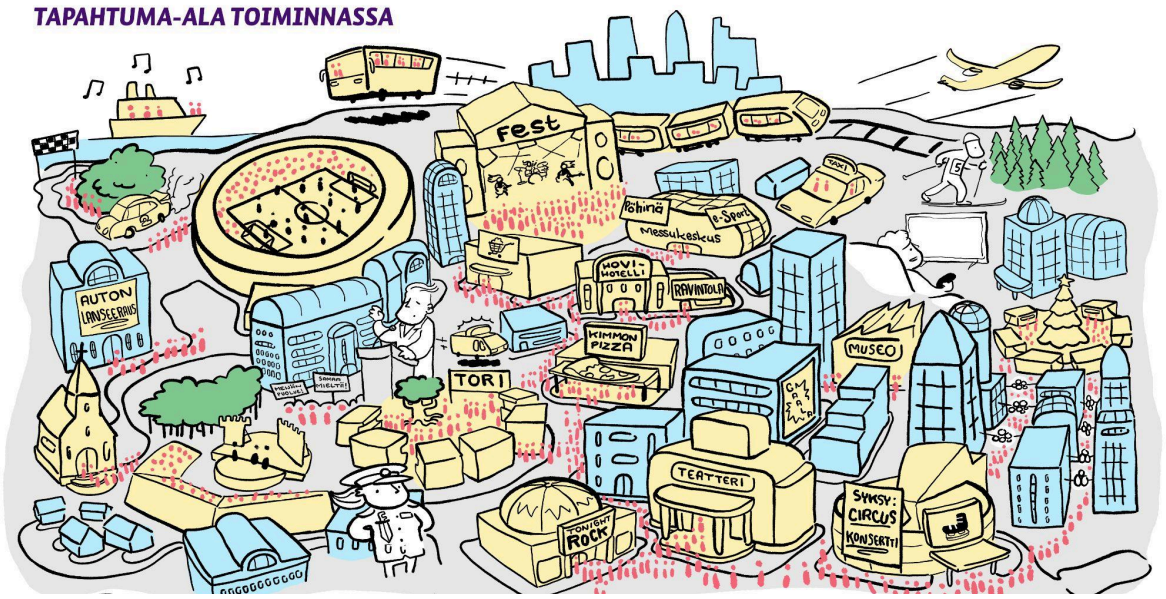

Kuva: Tapahtuma-alan toimialamääritys ja yhteydet kaupunkikehittämiseen, TEM 2023:1

1.2 Tapahtumateollisuuden toiminnan tunnistaminen ja johtaminen on avain kaupunkikehitykseen

Tapahtumateollisuuden tunnistaminen ja sen toiminnasta hyödyn saaminen kaupunkiin vaatii työtä myös kaupunkiorganisaatiossa. Kaupunkien tulee tunnistaa tapahtumateollisuuden toiminta alueellaan kokonaisuutena ja pyrkiä johtamaan tätä kokonaisuutta tietoon perustuen.

Tapahtumateollisuuden tuotanto syntyy perinteisestä teollisuudesta poiketen pistemäisissä tapahtumissa ja useissa eri tapahtumapaikoissa ympäri kaupunkia. Toiminta ei siis ole sidottu yksittäiseen tuotantolaitokseen, mutta toisaalta ilman toimivia tapahtumapaikkoja ja -tiloja tapahtumateollisuuden toiminta ei pysty kehittymään ja kasvamaan. Kaupunkien tuleekin tunnistaa sekä alueensa tapahtumatoiminta kokonaisuutena että sen sisällöt eli se, millaisten tuotteiden ympärille paikallinen toiminta on rakentunut. Tämän pohjalta kaupunki pystyy tarkastelemaan tapahtumateollisuuden toimintaa strategisesti ja tekemään päätöksiä mm. investoinneista ja omaan tapahtumatoimintaansa liittyvästä palvelutuotannosta. Tapahtumien kokonaisuuden tunteminen on myös ehto sen kaupunkistrategian mukaiselle johtamiselle.

Seuraavassa kuvassa kuvataan yleisimmät kaupungeissa tapahtuvat tapahtumatoiminnot. Tästä syntyy kaupungin tapahtumateollisuuden toiminta, joka on hyvä alueellisesti tuntea, jotta strateginen toiminta ja kehittäminen on mahdollista.

Kuva: Tapahtuma-alan toimialamääritys ja yhteydet kaupunkikehittämiseen, TEM 2023:1

Tapahtumilla on merkittävä rooli nykyaikaisten kaupunkien kehittäjinä. Kaupunkien tulee tunnistaa tämä rooli, jotta ne pystyvät osaltaan vaikuttamaan sen kehitykseen omaksi hyödykseen.

2 Savonlinnan tapahtumatoiminnan nykytila

Savonlinnan tapahtumatoiminnan nykytilaa arvioitiin osana kaupungin kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatoiminnan kyvykkyysanalyysia. Kuusisto & Partners Oy:n kehittämän kyvykkyysanalyysimallin tarkoituksena on muodostaa kokonaiskuva kaupungin edellytyksistä toimia tapahtumien järjestämispaikkana sekä tunnistaa toimintaympäristön vahvuuksia, puutteita ja kehittämistarpeita.

Malli tarkastelee tapahtumatoimintaa kymmenen toisiinsa vaikuttavan kyvykkyyden kautta: sijainti ja saavutettavuus, tapahtumapaikat, tapahtumainfrastruktuuri, tapahtumatoiminnan palveluverkosto, sponsorit ja rahoituskanavat, tukipalvelut ja viranomaisprosessit, myönteinen tapahtumakulttuuri, väestö, yhteisö ja monimuotoisuus, alueen houkuttelevuus sekä markkina-alue.

Analyysi perustui osallistavaan työpajaan, verkkokyselyyn ja 15 puolistrukturoituun haastatteluun. Koko kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatoimintaa koskevasta aineistosta muodostettiin tapahtumatoimintaan rajattu tarkastelu, jossa tarkasteltiin vain tapahtumajärjestäjien vastauksia ja kokemuksia.

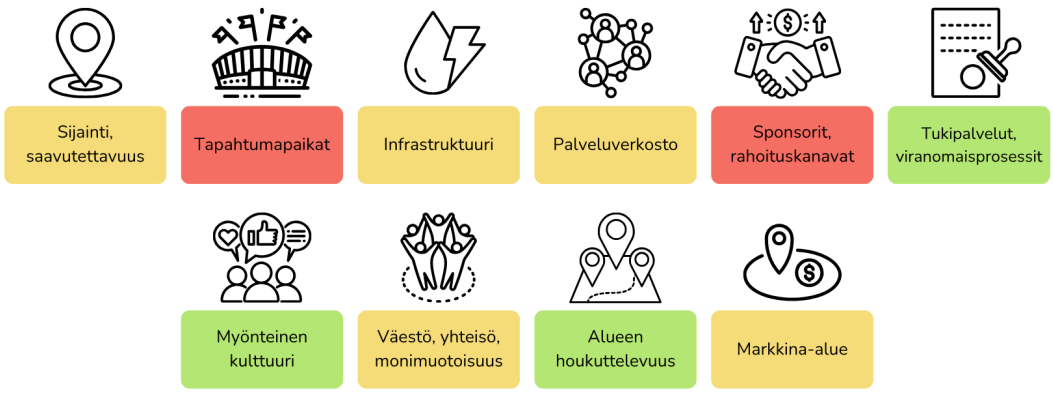

Kuva: Savonlinnan tapahtumatoiminnan nykytila-analyysi.
Vihreä: hyvä, keltainen: kohtalainen, punainen: puutteita

1. Sijainti ja saavutettavuus – kohtalainen

Savonlinnan sijainti Saimaan järviluonnon keskellä on yksi kaupungin vetovoimatekijöistä. Saavutettavuuden kehittämistarve nousee esille vastauksissa. Savonlinnan etäisyys suurista kaupungeista ja asukaskeskittymistä haastaa tapahtumaosallistumista ja lähtemiseen tarvitaan todellinen syy. Savonlinna on saavutettavissa parhaiten yksityisautoillen. Haastatteluissa korostuvat julkisen liikenteen yhteyksien, junamatkustamisen ja vaihtoyhteyksien haasteet. Kansainvälisten esiintyjien ja osallistujien kuljettaminen Savonlinnaan voi edellyttää järjestäjiltä huomattavia lisäjärjestelyjä. Saavutettavuuden kehittäminen on tärkeää erityisesti kansallisen ja kansainvälisen tapahtumatoiminnan kasvattamisen näkökulmasta.

2. Tapahtumapaikat – puutteita

Tapahtumapaikat nousivat yhdeksi tapahtumajärjestäjien selkeimmistä kehittämistarpeista. Savonlinnassa on ainutlaatuisia tapahtumaympäristöjä, kuten Olavinlinna, ja olemassa olevia kulttuuritiloja, kuten Savonlinnasali.

Tapahtumajärjestäjät nostavat esille kaksi asiaa ylitse muiden. Savonlinnasalin käyttömahdollisuuksia pitäisi lisätä. Sali sopisi periaatteessa niin yritystapahtumien, kongressien kuin myös monipuolisen konserttitoiminnan toteuttamiseen. Nykyinen järjestely, jossa sali on pääasiassa vain teatterin käytössä, haittaa tapahtumatoiminnan kehitystä. Toinen kehityskohde on erikokoisten tapahtumatilojen saatavuus. Savonlinnassa on useampia alle 200 henkilön tiloja, mutta 200-800 henkilön tiloista on puutetta. Tämä puutteen ratkaiseminen vaikuttaa merkittävästi sisällä järjestettävn tapahtumatoiminnan kasvumahdollisuuksiin. Nykyisellään tilojen koko, tekniset valmiudet ja käyttömahdollisuudet rajoittavat joidenkin tapahtumien toteuttamista ja kasvua, kun “seuraavan kokoista” tilaa ei löydy. Kaupungin tapahtumapaikkojen kokonaisuutta ja niiden käytettävyyttä olisi perusteltua kehittää tapahtumajärjestäjien tarpeista lähtien.

3. Infrastruktuuri – kohtalainen

Tapahtumainfrastruktuuri nousee kerätyssä aineistossa esille huomattavasti vähemmän kuin muut tapahtumakyvykkyyden osa-alueet. Aineiston vähäisyys voi kuvata Savonlinnan tapahtumatoiminnan nykyistä rakennetta. Suuri osa kaupungin ympärivuotisesta tapahtumatoiminnasta toteutetaan valmiissa sisätiloissa, joissa tapahtumien tarvitsema perusinfrastruktuuri on jo olemassa. Sen sijaan aineistosta ei nouse esille selkeästi tunnistettua, ulkotapahtumille tarkoitettua tapahtuma-aluetta eikä laajaa suurten ulkotapahtumien toimintaa, joka olisi synnyttänyt tarpeen kehittää ulkotapahtumien infrastruktuuria systemaattisesti.

Tämä muodostaa kiinnostavan ristiriidan Savonlinnan vahvan toimintaympäristön kanssa. Saimaa, saaristomainen kaupunkirakenne, luonto ja historiallinen ympäristö tarjoavat poikkeuksellisen lähtökohdan ulkotapahtumille, mutta aineiston perusteella

tätä potentiaalia ei ole vielä vastaavassa määrin muutettu ulkotapahtumia tukevaksi infrastruktuuriksi.

4. Palveluverkosto – kohtalainen

Toimiva majoitus-, ravintola-, liikkumis- ja muiden matkailupalvelujen verkosto mahdollistaa tapahtumajärjestämisliiketoiminnan. Savonlinnassa matkailu- ja ravintola-alan palvelujen saatavuus on vahvasti sidoksissa matkailusesonkiin. Haastatteluissa nousi esiin erityisesti ravintolapalvelujen aukiolokausien päättyminen jo heinäkuun loppuun sekä palvelujen rajallinen saatavuus kesäsesongin ulkopuolella. Tämä vaikeuttaa tapahtumatoiminnan laajentamista uusiin ajankohtiin. Myös Spa Hotel Casinon tilanne nostettiin esille useasti. Jos hotelli ei jatka majoituskäytössä eli sen noin 200 majoituspaikkaa menetetään, tarkoittaa tämä pahimmillaan 400 myymätöntä pääsylippua, kun tapahtumaosallistujille ei löydy tarvittavaa majoitusta. Tapahtumien kehittäminen ja palveluliiketoiminnan kasvattaminen ovat toisistaan riippuvaisia, minkä vuoksi niiden kehittämistä tulisi tarkastella yhteisenä kokonaisuutena.

5. Sponsorit ja rahoituskanavat – puutteita

Rahoituskokonaisuus muodostaa yhden Savonlinnan tapahtumatoiminnan merkittävimmistä kehittämishaasteista. Verkkokyselyyn vastanneista kuudesta tapahtumatoimijasta viisi tunnisti sponsorit ja rahoituskanavat keskeiseksi haasteeksi, eikä yksikään valinnut niitä kaupungin vahvuudeksi. Haastatteluissa tuotiin esiin yritysrahoituksen hankkimisen vaikeus, kaupungin tukien rajallisuus erityisesti uusille ja pienemmille tapahtumille sekä tarve ennakoitaville ja pitkäjänteisille rahoitusratkaisuille. Kaupungilla voisi olla rahoituskokonaisuudessa myös rooli rahoittajien ja tapahtumajärjestäjien yhteen tuomisessa, ei vain pelkkänä suorana

tukijana. Tapahtumatoiminnan kehittäminen edellyttää rahoitus- ja tukimallien tarkastelua myös uusien ja kasvupotentiaalia omaavien tapahtumien näkökulmasta.

6. Tukipalvelut ja viranomaisprosessit – hyvä

Tapahtumajärjestäjien kokemukset kaupungin kanssa toimimisesta ovat pääosin myönteisiä, mutta käytännöissä esiintyy vaihtelua. Haastatteluissa kuvattiin onnistunutta yhteistyötä kaupungin viranhaltijoiden kanssa sekä toimivia lupa- ja viranomaisprosesseja. Toisaalta osa järjestäjistä kertoi hitaasta yhteydenpidosta, epäselvistä toimintatavoista ja vaikeudesta löytää oikea taho asioiden edistämiseksi. Yhteistyön toimivuus voi riippua myös järjestäjän olemassa olevista henkilösuhteista kaupungin organisaatioon. Tapahtumajärjestämisen palvelupolkujen selkeyttäminen ja palvelujen yhdenmukainen saatavuus vahvistaa kaupungin kilpailukykyä tapahtumien järjestämispaikkana. Tavoiteltaessa asemaa eurooppalaisena tapahtumakaupunkina palvelujen saatavuus ei voi perustua henkilösuhteisiin tai paikallistuntemukseen

7. Myönteinen tapahtumakulttuuri – hyvä

Myönteinen tapahtumakulttuuri on yksi Savonlinnan merkittävimmistä vahvuuksista. Kuudesta verkkokyselyyn vastanneesta tapahtumatoimijasta viisi nosti sen kaupungin vahvuudeksi, eikä yksikään valinnut sitä haasteeksi. Kaupungissa toimii aktiivisia ja osaavia tapahtumatoimijoita, joilla on halua kehittää uusia tapahtumia ja ylläpitää ympärivuotista toimintaa. Haastatteluissa tunnistettiin kuitenkin myös tarve toimijoiden välisen yhteistyön ja koordinoinnin vahvistamiselle. Nykyinen tapahtumatoiminta rakentuu osittain aktiivisten vapaaehtoistoimijoiden varaan, osa ammattilaistoiminnan varaan. Yhteyden rakentaminen erilaisten tapahtumajärjestäjien välille mahdollistaisi kehitystä ja yhteistyön rakentumista. Myös savonlinnalaisten suhtautuminen tapahtumiin mainitaan positiiviseksi.

8. Väestö, yhteisö ja monimuotoisuus – kohtalainen

Savonlinnan aktiiviset paikalliset toimijat, yhteisöt ja yhdistykset muodostavat tärkeän perustan kaupungin tapahtumatoiminnalle. Paikallinen osaaminen ja omaehtoinen tekeminen ylläpitävät tapahtumakulttuuria myös matkailusesonkien ulkopuolella. Haastatteluissa korostui kuitenkin tarve vahvistaa toimijoiden välistä yhteistyötä sekä tietoa toistensa toiminnasta. Talkoolaiset vanhenevat ja nuoria ei saada enää mukaan samaan tapaan kuin ennen. Näistä syistä johtuen on tärkeää tunnistaa paikallisen talkooperinteen merkitys ja pyrkiä tukemaan sen jatkuvuutta ja kehittymisen mahdollisuuksia. Paikallinen tapahtumatoiminta voi toimia myös uusien kansallisesti ja kansainvälisesti kiinnostavien tapahtumien kasvualustana, mikäli sen kehittymiselle on olemassa tarkoituksenmukaisia tukirakenteita.

9. Alueen houkuttelevuus – hyvä

Savonlinnan alueellinen vetovoima on tapahtumatoiminnan selkeä vahvuus. Kaikessa tiedonkeruussa Savonlinnan alueen erityislaatuinen luonto ja ympäristö tunnistettiin vahvaksi osaksi alueen houkuttelevuutta. Saimaa, Olavinlinna, kaupungin kulttuuriperintö ja luonnonympäristö tarjoavat tapahtumille ainutlaatuisia puitteita ja kävijälle monipuolisesti nähtävää ja kokemuksia. Savonlinnan Oopperajuhlat ovat myös esimerkki kaupungin erityispiirteistä rakentuvana kansainvälisesti kiinnostavana tapahtumana. Nykytilan arvioinnin perusteella kaupungin vetovoimatekijöitä olisi mahdollista hyödyntää nykyistä laajemmin tapahtumatoiminnan kehittämisessä ja uusien tapahtumakonseptien rakentamisessa.

10. Markkina-alue – kohtalainen

Savonlinnan paikallinen markkina-alue on väestöpohjaltaan rajallinen, minkä vuoksi tapahtumien kasvu edellyttää usein osallistujien houkuttelemista kaupungin

ulkopuolelta. Tapahtumajärjestäjien vastauksissa markkina-alue tunnistettiin kehittämishaasteeksi, mutta samalla aineistossa kuvattiin esimerkkejä paikallisista tapahtumista, jotka ovat jo onnistuneet houkuttelemaan osallistujia muilta paikkakunnilta ja laajemmin Euroopasta. Savonlinnan strategiassakin tunnistetut ominaisuudet Olavinlinna, Saimaa, aktiivinen kulttuuritoiminta sekä kiinnostava kulttuuriperintö ja matkailullinen vetovoima tarjoavat mahdollisuuksia paikallista väestöpohjaa laajempien kohderyhmien tavoittamiseen. Tämä edellyttää tapahtumien kohderyhmien, markkinoinnin ja tapahtumatarjonnan tavoitteellista kehittämistä.

Nykytilan arvioinnin johtopäätökset

Savonlinnan tapahtumatoiminnan nykytilan arviointi osoittaa, että kaupungin vahvuudet liittyvät erityisesti tapahtumakulttuuriin, osaaviin toimijoihin sekä alueen ainutlaatuiseen vetovoimaan. Kansainvälisesti tunnettu Oopperajuhlat, alueen kulttuuriperintö ja Saimaan luonto muodostavat perustan, jonka varaan omaleimaista ja kansainvälisesti kiinnostavaa tapahtumatoimintaa voidaan kehittää.

Merkittävimmät kehittämistarpeet liittyvät tapahtumapaikkoihin, rahoitusmahdollisuuksien kehitykseen, palveluverkoston toimivuuteen (erityisesti matkailu- ja ravintola-alan palvelut) sekä tapahtumajärjestäjien kasvumahdollisuuksiin. Myös kaupungin ja tapahtumajärjestäjien yhteistyön koordinoinnissa ja palveluprosessien selkeyttämisessä on tunnistettu kehittämistarpeita.

Nykytilan perusteella Savonlinnan tapahtumatoiminnan kehittämisessä ei ole kyse pelkästään uusien tapahtumien lisäämisestä. Keskeistä on vahvistaa niitä rakenteita, toimintamalleja ja toimintaedellytyksiä, joiden avulla olemassa oleva osaaminen, tapahtumakulttuuri ja alueen vetovoima voidaan muuttaa pitkäjänteiseksi tapahtumatoiminnan kasvuksi.

Tapahtumaohjelman strategiset valinnat perustuvat tähän lähtökohtaan: Savonlinnan tapahtumakaupungin kehittäminen edellyttää sekä tapahtumatarjonnan tavoitteellista kasvattamista että koko tapahtumaekosysteemin toimintaedellytysten vahvistamista.

3 Verrokkikaupungit

Savonlinnan tapahtumaohjelman valmistelussa tarkasteltiin viittä eurooppalaista vertailukohdetta, joissa tapahtumat, kulttuuriperintö ja ainutlaatuiset ympäristöt muodostavat merkittävän osan alueen vetovoimaa ja kansainvälistä tunnettuutta. Kaupungit ovat myös kooltaan hyvin Savonlinnaa (n. 31 000 asukasta) vastaavia. Vertailuun valittiin Italian Comojärvi (85 000 asukasta), Itävallan Bregenz (29 600 asukasta), Kroatian Dubrovnik (41 500 asukasta), Espanjan Peralada (2070 asukasta) ja Sveitsin Davos (12 770 asukasta).

Vertailun tavoitteena oli tunnistaa erilaisia tapoja hyödyntää tapahtumia kaupungin kansainvälisen kiinnostavuuden ja matkailullisen vetovoiman rakentamisessa sekä löytää Savonlinnan erityispiirteisiin soveltuvia kehittämisnäkökulmia. Vertailukaupunkien etsimisessä ja benchmark-työssä on hyödynnetty tekoälyä.

3.1 Comojärvi, Italia – järvialue matkailullisena kokonaisuutena

Pohjois-Italiassa sijaitseva Comojärvi muodostaa useista kaupungeista ja kylistä koostuvan matkailualueen. Como, Bellagio, Varenna, Menaggio ja muut järvenrantakohteet täydentävät toisiaan, ja matkailijat voivat yhdistää useita kohteita samaan vierailuun. Alueen vetovoima perustuu järvimaisemaan, korkeatasoisiin matkailupalveluihin ja monipuoliseen elämystarjontaan.

Tapahtumatoiminnan näkökulmasta Comojärvi tarjoaa esimerkin erityisesti yksityisten tapahtumien, kuten häiden, yritystilaisuuksien ja retriittien, sekä pienimuotoisten korkeatasoisten kulttuuritapahtumien mahdollisuuksista.

Savonlinnalle kiinnostava näkökulma on koko Saimaan alueen hyödyntäminen yhtenäisenä matkailu- ja tapahtumakokonaisuutena. Savonlinnan keskusta,

Savonranta, Punkaharju, Kerimäki, Oravi ja lähialueen luontokohteet voisivat muodostaa nykyistä tiiviimmin toisiaan täydentävän elämys- ja palveluverkoston.

3.2. Bregenz, Itävalta – järvimaisema kansainvälisen tapahtuman näyttämönä

Bodenjärven rannalla sijaitseva Bregenz tunnetaan kansainvälisestä Bregenzer Festspiele -oopperafestivaalistaan. Festivaalin erityispiirteenä on järvelle rakennettu näyttävä oopperalava, jonka suurikokoiset, kahden vuoden välein kokonaan uudistuvat lavasteet ovat muodostuneet myös kaupungin tunnetuksi maamerkiksi.

Bregenzissä tapahtuman visuaalinen erityisyys ja järvimaisema muodostavat kansainvälisesti tunnistettavan kokonaisuuden. Festivaali kytkeytyy myös kaupungin laajempaan kulttuuritarjontaan ja kongressimatkailuun.

Savonlinnalle Bregenz tarjoaa kiinnostavan vertailukohdan erityisesti Oopperajuhlien, Olavinlinnan ja Saimaan muodostaman kokonaisuuden näkökulmasta. Keskeinen kehittämiskysymys on, kuinka tapahtumien ainutlaatuisesta ympäristöstä ja visuaalisesta identiteetistä voidaan rakentaa entistä vahvempi kansainvälisesti tunnistettava tapahtumakaupungin vetovoimatekijä.

3.3 Dubrovnik, Kroatia – historiallinen kaupunki tapahtumapaikkojen verkostona

Adrianmeren rannalla sijaitseva Dubrovnik hyödyntää historiallista kaupunkiympäristöään monipuolisesti tapahtumien järjestämisessä. Dubrovnik Summer Festival järjestää esityksiä muun muassa linnoituksissa, palatsien sisäpihoilla, aukioilla, luostareissa ja Lokrumin saarella.

Dubrovnikin esimerkissä historiallinen kaupunkitila ei toimi pelkästään matkailunähtävyytenä, vaan muodostaa tapahtumien käyttöön kokonaisen erilaisten esityspaikkojen verkoston. Tapahtumat tuovat historialliset ympäristöt aktiiviseen käyttöön ja luovat niihin uusia elämyksellisiä sisältöjä.

Savonlinnan näkökulmasta vertailu herättää kysymyksen Olavinlinnan rinnalla sijaitsevien muiden ainutlaatuisten tapahtumaympäristöjen hyödyntämisestä. Saaret, rannat, torit ja historialliset rakennukset voisivat muodostaa nykyistä monipuolisemman tapahtumapaikkojen kokonaisuuden, joka mahdollistaisi erikokoisia ja erilaisille kohderyhmille suunnattuja tapahtumia.

3.4 Peralada, Espanja – kansainvälisen tason kulttuurifestivaali pienellä paikkakunnalla

Kataloniassa sijaitseva noin 2 000 asukkaan Peralada tunnetaan Castell de Peralada -festivaalistaan, jossa järjestetään ooppera-, tanssi- ja konserttiesityksiä historiallisen linnan ympäristössä. Festivaali hyödyntää linnan puutarhoja, kirkkoa ja luostaria esityspaikkoina. Suurimmalla näyttämöllä on noin 1 700 katsomopaikkaa, ja erilaiset tilat mahdollistavat monipuolisen ohjelmiston.

Peraladan esimerkki osoittaa, kuinka pieni paikkakunta voi toimia kansainvälisesti kiinnostavan kulttuuritapahtuman järjestämispaikkana, kun tapahtuman sisältö, laatu ja ainutlaatuinen ympäristö muodostavat erottuvan kokonaisuuden.

Savonlinnan kannalta kiinnostavaa on erityisesti historiallisen tapahtumapaikan hyödyntäminen useiden erilaisten esitysten ja tapahtumamuotojen alustana. Olavinlinnan ja muiden historiallisten ympäristöjen käyttöä voidaan tarkastella paitsi yksittäisten päätapahtumien myös niitä täydentävän korkeatasoisen tapahtumatarjonnan näkökulmasta.

3.5 Davos, Sveitsi – kansainvälisten kohtaamisten kaupunki

Sveitsin Alpeilla sijaitseva Davos tunnetaan vuosittaisesta World Economic Forum Annual Meeting -kokouksesta, joka on järjestetty kaupungissa vuodesta 1971. Vuoden 2026 kokous kokosi noin 3 000 osallistujaa yli 130 maasta, mukaan lukien valtiojohtajia ja kansainvälisen yritysmaailman vaikuttajia.

Tapahtuma on tehnyt pienestä (n. 12 700 asukasta) alppikaupungista kansainvälisesti tunnetun keskustelun, verkostoitumisen ja päätöksentekijöiden kohtaamispaikan. Davosin kansainvälinen identiteetti rakentuu siten paitsi sen matkailullisten ominaisuuksien myös siellä vuosittain järjestettävän merkittävän kohtaamisen ympärille.

Savonlinnan näkökulmasta Davos tarjoaa esimerkin tapahtumien mahdollisuudesta rakentaa kaupungille kansainvälistä asemaa ja tunnettuutta. Savonlinnan Oopperajuhlat muodostavat jo vahvan kulttuurisen perustan kansainvälisille kohtaamisille. Tulevaisuudessa tapahtumakaupungin identiteettiä voitaisiin tarkastella myös siitä näkökulmasta, kuinka kulttuuri, taide, luonto ja kansainväliset kohtaamiset voivat synnyttää uusia ajatuksia, verkostoja ja yhteistyötä.

3.6 Vertailukaupunkien johtopäätökset

Vertailukohteet osoittavat, että kaupungin kansainvälinen tapahtumallinen vetovoima voi rakentua hyvin erilaisista lähtökohdista. Yhteistä tarkastelluille kohteille on paikallisten erityispiirteiden hyödyntäminen tapahtumien sisältöjen, tapahtumaympäristöjen ja kansainvälisen identiteetin rakentamisessa.

Savonlinnan kannalta vertailusta nousee esiin kolme keskeistä kehittämisnäkökulmaa: Saimaan ja kaupungin ainutlaatuisten ympäristöjen hyödyntäminen tapahtumien

kilpailuetuna, tapahtumapaikkojen ja matkailupalvelujen tarkastelu toisiaan täydentävänä kokonaisuutena sekä tapahtumien kehittäminen kansainvälisten kohtaamisten ja tunnettuuden vahvistamisen välineenä.

Savonlinnalla on jo kansainvälisesti tunnettu tapahtuma, historiallisesti ainutlaatuinen tapahtumaympäristö ja vahva järviluontoon perustuva vetovoima. Kansainvälisen vertailun perusteella keskeinen mahdollisuus on näiden vahvuuksien nykyistä tavoitteellisempi yhdistäminen osaksi kaupungin tapahtumatoiminnan kokonaisuutta.

Vertailun havainnot tukevat Savonlinnan kaupunkistrategiassa määriteltyä tavoitetta kehittää Savonlinnaa kansainvälisesti kiinnostavana tapahtumakaupunkina, jonka vetovoima rakentuu korkeatasoisista elämyksistä, ainutlaatuisista ympäristöistä ja ihmisten kohtaamisista.

4 Tapahtumaohjelma työkaluna, kaupungin rooli ja sidosryhmät

Savonlinnan kaupungin tapahtumaohjelma perustuu kaupungin strategiaan. Tapahtumaohjelman toimenpiteillä edistetään kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista. Tapahtumaohjelmalle määritelty oma visio kertoo tapahtumakaupunki Savonlinnan tavoitteen, ja tapahtumaohjelma millä toimenpiteillä tavoite saavutetaan ja miten sen toteutumista mitataan. Tapahtumaohjelma on työkalu, jolla viestitään yhteinen tahtotila ja toimintasuunnitelma sidosryhmille. Sillä myös perustellaan toimintaa.

Savonlinnan kaupungin tapahtumapalvelujen tehtävä on paikallisen tapahtumaekosysteemin kehittäminen ja tapahtumallisuuden kokonaisuuden johtaminen alueella. Seuraavissa osiossa esiteltävät toimenpiteet liittyvät tähän laajaan tehtävään: asiaa edistetään niin kaupungin palveluiden ja markkinointimateriaalien hiomisella kuin paikallisesta erityisyydestä kumpuavilla määritelmilläkin. Kaupungin erityisen tärkeä tehtävä on sidosryhmien ja tapahtumatoimijoiden kentän osallistaminen ja ohjaaminen.

Tapahtumaohjelman kärjille on määritetty vastuutahoja, jotka sijoittuvat laajasti kaupunkiorganisaatioon ja myös sen ulkopuolelle. Tämä johtuu tapahtumien perinteistä kaupunkiorganisaatiota haastavasta luonteesta. Suuren tapahtuman toteutuminen kaupungissa tarvitsee ainakin infraa ja kaupunkitilaa, markkinointia ja tapahtumatoimen ohjausta. Samalla tapahtumat sijoittuvat sisältönsä ja tavoitteidensa puolesta moneen kohtaan organisaatiota, tunnetuimmin ehkä kulttuuriin, liikuntaan, nuorisopalveluihin. Kaiken tämän päälle ammattimaisessa tapahtumatoiminnassa on kyse yritystoiminnasta, eli myös kaupungin yrityspalvelut ovat relevantteja.

Tapahtumat ylittävät siis monet kaupunkiorganisaation tutut rajat. Tämän lisäksi kaupunki ei itse hallitse ja tee päätöksiä kaikista niistä asioista, jotka vaikuttavat tapahtumallisuuden edellytyksiin alueellaan (mm. majoitus- ja ravintolakapasiteetti, kaupallisten tapahtumien sijoittuminen). Kaupungin tapahtumallisuuden kokonaisuuden kehittäminen vaatii vaikuttamista monella eri saralla. Tämän suuren verkoston johtaminen, monialainen yhteistyö ja joustavien uusien toimintatapojen kehittäminen on välttämätöntä tapahtumaohjelman toimenpiteiden toteuttamiselle.

5 Savonlinnan tapahtumaohjelman visio

Savonlinnan kaupunkistrategian visio on “Savonlinna – rohkeasti uudistuva, luonnonläheinen ja kansainvälistyvä Saimaan Sydän, jossa on hyvä elää, opiskella ja yrittää.”

Tapahtumaohjelman visio on: **eurooppalainen tapahtumakaupunki Saimaan sydämessä.** Se on muodostettu niin, että se kiinnittyy kaupunkistrategian visioon. Tapahtumaohjelmalla tavoitellaan samoja asioita kuin kaupunkistrategialla, mutta nyt tarkennetaan katse siihen, miten tapahtumia voidaan höydyntää tavoitteiden toteuttamisessa.

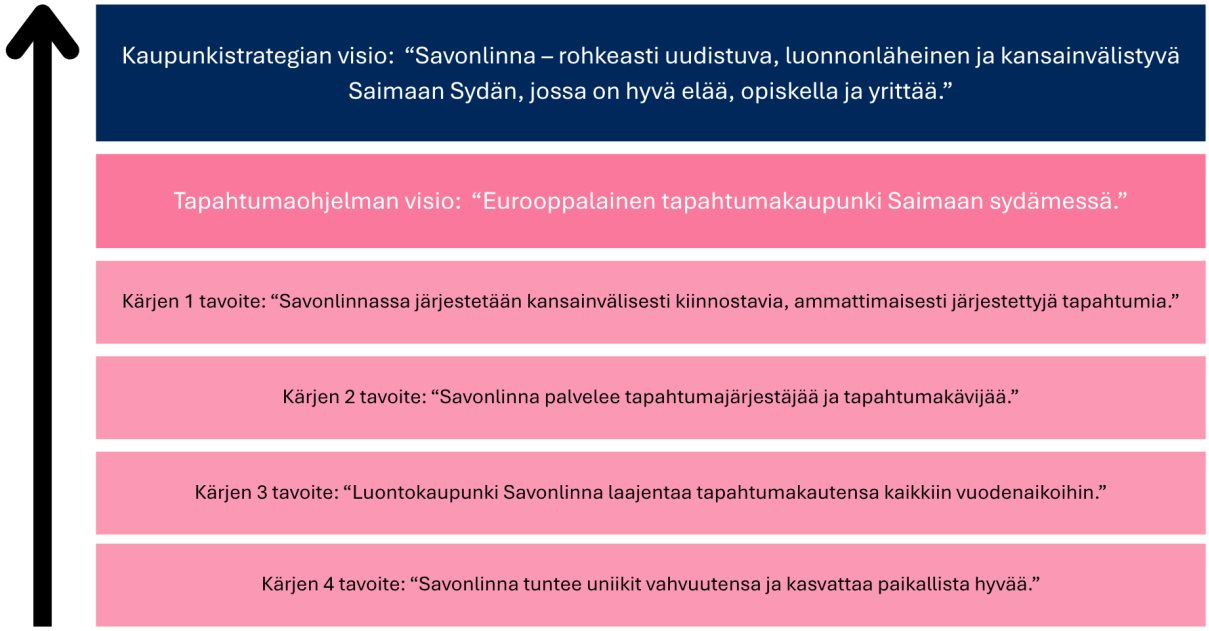

Kuva: tapahtumaohjelman kärkien tavoitteella toteutetaan tapahtumatoiminnan visiota, joka puolestaan kiinnittyy kaupunkistrategian visioon.

“Eurooppalainen tapahtumakaupunki Saimaan sydämessä” -visiolause sisältää erityisesti ajatukset kansainvälisesti houkuttelevasta Savonlinnasta ja kaupungin uniikista vahvuudesta eli sijainnista Saimaan keskellä. Tapahtumaohjelman kärkien tavoitteilla mukaan tuodaan myös laatu ja paikallinen kulttuuriperintö. Kaikki nämä asiat tunnistettiin tapahtumaohjelman valmisteluprosessissa keskeisiksi menestystekijöiksi, joiden hyödyntämistä lisäämällä Savonlinnan tapahtumallisuus voi kehittyä paikallisesta erityisyydestä ponnistaen.

Eurooppalainen-sana on valittu visioon kansainvälinen-sanan sijasta, sillä Savonlinnan tunnistettiin tarjoavan “vanhasta euroopasta” matkailubrändinä kiinnostuneelle matkailijalle historiaa, kulttuuria ja maailman pohjoisimman keskiaikaisen linnan. Savonlinna on toki suomalainen ja pohjoismaalainen kaupunki, joka jakaa vetovoimatekijöitä näiden alueiden kanssa, mutta Olavinlinna on heti 1400-luvun rakennusvuosistaan lähtien liittänyt alueen eurooppalaiseen yhteyteen ja historiaan, jossa ihan jokaisella suomalaisella kaupungilla ei ole ollut paikkaa. Eurooppalainen tapahtumakaupunki -sanapari viittaa myös siihen, että Savonlinna pyrkii muidenkin kuin suomalaisten kartalle.

Saimaa esiintyy sekä kaupunkistrategian että tapahtumaohjelman visiossa, sillä se on keskeinen kaupunkia määrittävä tekijä. Saimaan luonto on läsnä kaupungissa keskustaa myöten. Luonto ja nimenomaan ainutlaatuinen Saimaan järviluonto nousi tapahtumaohjelman työstössä esiin yhä uudestaan ja uudestaan: se on ihmisten vahva mielikuva kaupungista. Saimaan saaristo ja luonto ovat asioita, jotka voi kokea vain tässä osassa Suomea. Kummassakin visiolausessa toistuva Saimaan sydän -ajatus kertoo myös elämästä, elinvoimasta, aktiivisuudesta ja ytimestä.

6 Savonlinnan tapahtumaohjelman kärjet

Tapahtumaohjelma koostuu neljästä kärjestä ja kahdesta läpileikkaavasta kehitysteemasta:

1. Kansainvälisesti houkutteleva Savonlinna
2. Tapahtumatoimintaa palveleva Savonlinna
3. Ympärivuotisuus ja luonto
4. Uniikki Savonlinna

- Kehitysteema: Tapahtumatoiminnan tiedolla johtaminen
- Kehitysteema: Tapahtumien kestävän kehityksen periaatteet

Kärjet 1 ja 2 käsittelevät kaupungin toimintaa ja kaupungin edellytyksiä olla hyvä paikka järjestää tapahtumia. Toiset kaksi kärkeä, 3 ja 4, liittyvät läheisesti toisiinsa ja Savonlinnan paikallisen uniikkiuden hyödyntämiseen erottuvan ja kiinnostavan tapahtumatoiminnan pohjana.

Eri kärkien tavoitteissa on myös päällekkäisyyttä: esimerkiksi ulkotapahtumapaikat tulevat esiin tapahtumapaikkoja käsittelevässä kärjessä kaksi, vaikka ne luonnollisesti liittyvät myös kärkeen kolme eli ympärivuotista luontoa hyödyntäviin tapahtumiin ja tapahtumatoimintaa palvelevat majoitus- ja ravintolapalvelut mainitaan sekä kärjessä 2 että kärjessä 3. Tämä johtuu siitä, että tapahtumaohjelma on kokonaisuus, jolla tavoitellaan yhtä visiota. Asioiden esittäminen toisistaan erillisinä on aina keinotekoista.

Ohjelman toteuttamisen keskeisiä sidosryhmiä ovat matkailun toimijakenttä (erityisesti Savonlinnan matkailu Oy) sekä alueen tapahtuma- ja palveluliiketoiminnan yritykset

Visio: “Eurooppalainen tapahtumakaupunki Saimaan sydämessä”

1. KANSAINVÄLISESTI HOUKUTTELEVA SAVONLINNA

Toimenpiteet

- Määritellään millaisia korkeatasoisia kulttuuri-, liikunta- ja luontoelämyksiä Savonlinnaan halutaan lisää
- Luodaan määritelmään perustuva suunnitelma siitä, miten ja millaisia tapahtumajärjestäjiä Savonlinnaan tulee houkutella
- Laaditaan tapahtumakaupunki Savonlinnan viestintä- ja markkinointimateriaalit kotimaisille ja kv- tapahtumajärjestäjille
- Kehitetään Savonlinnan Oopperajuhlien kanssa kumppanuutta eri osa-alueilla matkailu- ja kumppanuussopimuksen mukaisesti

Mittarit

- Kehitteillä olevien tapahtumien määrät / vuosi
- Vuosittaiset kaupungin kokonaistapahtumamäärät
- Vuosittaiset matkailu- ja tapahtumakumppanuuksien mittarit

Seuranta

- Kvartaaleittain + kokonaisuus vuosittain

Vastuu:

- Tapahtumapalvelut toimii työn omistajana
- Vaikuttavuus- ja viestintäyksikkö
- Yrityspalvelut, tapahtumajärjestäjäyritysten palvelut
- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
- Kaupungin johto ja poliittinen päätöksenteko

2. TAPAHTUMATOIMINTAA PALVELEVA SAVONLINNA

Toimenpiteet

- Muotoillaan yhden luukun malli -palvelupolku
- Kaupungin tapahtumatilojen kokonaisuuden hahmotus, sisä- ja ulkotilat
- Laaditaan tapahtumapaikkakortit, jossa tapahtumajärjestäjälle tärkeät infratiedot ovat heti saatavilla
- Kirjataan kaikki kaupungin tapahtumatilat ja paikat kaupungin olemassa olevaan sähköiseen varausjärjestelmään
- Pyritään vaikuttamaan majoitus- ja ravintolapalveluiden parantumiseen
- Toteutetaan tapahtumajärjestäjille suunnattu palautekysely (tavoitetulos väh. 3,8/5)
- Toteutetaan kaupunkilaisille suunnattu kysely tapahtumapalveluista
- Tapahtumatoimintaan liittyvien toimijoiden sidosryhmätapaamiset / vähintään 2 krt vuosi
- Tapahtumatoimijoiden kuukausitapaamiset

Mittarit

- Tapahtumajärjestäjille suunnatun kyselyn tulos
- Kaupunkilaisille suunnatun kyselyn tulos
- Tapahtumatilojen vuokrausvuorokaudet / kuukausi

Seuranta

- Kvartaaleittain + kokonaisuus vuosittain

Vastuu:

- Tapahtumapalvelut toimii työn omistajana
- Vaikuttavuus- ja viestintäyksikkö
- Yrityspalvelut
- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
- Kaupungin johto ja poliittinen päätöksenteko

Savonlinna

Kehitysteema: tapahtumatoiminnan kestävän kehityksen periaatteet

Kehitysteema: tapahtumatoiminnan tiedolla johtaminen

Visio: “Eurooppalainen tapahtumakaupunki Saimaan sydämessä”

3. YMPÄRIVUOTISUUS JA LUONTO

Toimenpiteet

- Syys- ja talvikauden (syys- ja huhtikuu) sesonkien pilotointi tapahtumakuukausiksi
- Kesäsesongin (touko- ja elokuu) ajan kehittäminen palvelemaan paremmin kokonaisuutta
- Kartoitetaan, kehitetään ja edistetään erityisesti luonnon ja Saimaan mahdollisuudet ulkoilmatapahtumien osalta
- Pyritään vaikuttamaan siihen, että HoReCa-palveluiden aukiolokausi tukee syys- ja talvikauden tapahtumasesongin kehitystä

Mittarit

- Syksyn ja talven tapahtumamäärien kasvu / vuosi
- Ulkona järjestettävien tapahtumien määrä / vuosi
- Ulkotapahtumapaikkojen määrä
- Kesäsesongin ulkopuolella palvelevat majoituksen ja ravintolat määrä

Seuranta

- Suunnittelukalenterilla kvartaaleittain

Vastuu:

- Tapahtumapalvelut toimii työn omistajana
- Vaikuttavuus- ja viestintäyksikkö
- Yrityspalvelut
- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
- Kaupungin johto ja poliittinen päätöksenteko

4. UNIIKKI SAVONLINNA

Toimenpiteet

- Strategiassa mainittu kulttuuriperintö määritellään tapahtumien osalta ja tapahtumien käyttöön
- Tämän määritelmän pohjalta kartoitetaan kulttuuriperintöä ja historiaa hyödyntäviä tapahtumajärjestäjiä ja mahdollisuuksia lisätä aihepiirin tapahtumia Savonlinnaan
- Järvikaupungin keskustan, kylien ja taajamien uniikkien paikallisten tapahtumapaikkojen ja alueiden tunnistaminen
- Tapahtumien Savonlinna-luksuksen määrittely: mikä on erityisen hienoa ja mahdollista vain Savonlinnassa
- Tunnistetaan tapahtumia joita autetaan kasvamaan kv-kiinnostukseen

Mittarit

- Paikallista kulttuuriperintöä hyödyntävät tapahtumat / vuosi

Seuranta

- Suunnittelukalenterilla kvartaaleittain

Vastuu:

- Tapahtumapalvelut toimii työn omistajana
- Tekninen toimi
- Kulttuuri- ja vapaa-aika
- Yrityspalvelut
- Kaupungin johto ja poliittinen päätöksenteko

Savonlinna

Kehitysteema: tapahtumatoiminnan kestävän kehityksen periaatteet

Kehitysteema: tapahtumatoiminnan tiedolla johtaminen

6.1 Kärki 1: Kansainvälisesti houkutteleva Savonlinna

Tavoite: “Savonlinnassa järjestetään kansainvälisesti kiinnostavia, ammattimaisesti järjestettyjä tapahtumia.”

Mikä Savonlinnan kaupunkistrategian tavoitetta tavoite tukee:

Elinvoimainen ja yritysmyönteinen, 4. Kansainvälisesti kiinnostava matkailu- ja tapahtumakaupunki: *“Savonlinna on Suomen johtava järvimatkailun keskus, jossa yhdistyvät korkeatasoiset tapahtumat, kulttuuri-, liikunta- ja luontoelämykset. Kaupunki vahvistaa kansainvälistä näkyvyyttään ja matkailun ympärivuotisuutta muun muassa oopperajuhlien kanssa”*

Toimenpiteet

- Määritellään millaisia korkeatasoisia kulttuuri-, liikunta- ja luontoelämyksiä Savonlinnaan halutaan lisää
- Luodaan määritelmään perustuva suunnitelma siitä, miten ja millaisia tapahtumajärjestäjiä Savonlinnaan tulee houkutella
- Laaditaan tapahtumakaupunki Savonlinnan viestintä- ja markkinointimateriaalit kotimaisille ja kansainvälisille tapahtumajärjestäjille
- Kehitetään Savonlinnan Oopperajuhlien kanssa kumppanuutta eri osa-alueilla matkailu- ja kumppanuussopimuksen mukaisesti

Valmistuu 2027

- Määritelmä tavoitelluista elämyksistä
- Suunnitelma tapahtumajärjestäjien houkuttelemiseen
- Viestintä- ja markkinointimateriaalit

- Tarkennetaan toimenpiteet vuodelle 2028 tapahtumatoiminnan ohjausryhmässä

Mittarit

- Kehitteillä olevien tapahtumien määrät / vuosi
- Vuosittaiset kaupungin kokonaistapahtumamäärät
- Vuosittaiset matkailu- ja tapahtumakumppanuuksien mittarit:
    - kävijämäärät, tapahtumamäärät, tapahtumien aikaiset majoitusmäärät, työllisyys- ja ostopalvelut (työllistyminen Savonlinnan alueella, kaikki työntekijät, vapaaehtoiset), euromäärät, tapahtuman laajuus + näkyvyys, palveluiden ostot yrityksiltä ja yhdistyksiltä Savonlinnan alueelta + muulta alueelta

Seuranta

- Kvartaaleittain + kokonaisuus vuosittain

Vastuu

Tapahtumapalvelut toimii työn omistajana. Vaikuttavuus- ja viestintäyksikkö, yrityspalvelut, tapahtumajärjestäjäyritysten palvelut, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sekä kaupungin johto ja poliittinen päätöksenteko.

6.2 Kärki 2: Tapahtumatoimintaa palveleva Savonlinna

Tavoite: “Savonlinna palvelee tapahtumajärjestäjää ja tapahtumakävijää.”

Mitä Savonlinnan kaupunkistrategian tavoitetta tavoite tukee:

Elinvoimainen ja yritysmyönteinen, 4. Kansainvälisesti kiinnostava matkailu- ja tapahtumakaupunki: “*Savonlinna on Suomen johtava järvimatkailun keskus, jossa yhdistyvät korkeatasoiset tapahtumat, kulttuuri-, liikunta- ja luontoelämykset. Kaupunki vahvistaa kansainvälistä näkyvyyttään ja matkailun ympärivuotisuutta muun muassa oopperajuhlien kanssa.*”

Toimenpiteet

- Muotoillaan yhden luukun malli -palvelupolku helpottamaan tapahtumajärjestäjän kaupunkiin sijoittumista ja kaupungissa toimimista
- Kaupungin tapahtumatilojen kokonaisuuden hahmotus
    - Sisätilat: keskeisten tapahtumapaikkojen käyttömahdollisuuksien kartoittaminen ja tunnistettujen ongelmien ratkominen, mm. Savonlinnasali
    - Ulkotilat: tapahtumapaikkojen tunnistaminen
- Laaditaan tapahtumapaikkakortit, jossa tapahtumajärjestäjälle tärkeät infratiedot ovat heti saatavilla
- Kirjataan kaikki kaupungin tapahtumatilat ja paikat kaupungin olemassa olevaan sähköiseen varausjärjestelmään
- Pyritään vaikuttamaan majoitus- ja ravintolapalveluiden parantumiseen
- Toteutetaan tapahtumajärjestäjille suunnattu palautekysely (tavoitetulos väh. 3,8/5)

- Toteutetaan kaupunkilaisille suunnattu kysely tapahtumapalveluista
- Tapahtumatoimintaan liittyvien toimijoiden sidosryhmätapaamiset / vähintään 2 krt vuosi (tapahtumien tekijät, viranomaiset jne.)
- Tapahtumatoimijoiden kuukausitapaamiset

Valmistuu 2027

- Yhden luukun malli -palvelupolku
- Tapahtumatilojen ja -paikkojen venuekortit
- Sähköinen varausjärjestelmä käytössä
- Palautekysely tapahtumajärjestäjille
- Kaupunkilaisille suunnattu kysely tapahtumapalveluista
- Tapahtumien kuukausi- ja vuositapaamiset sovitusti
- Lista toimenpiteistä, joilla on vaikutettu matkailu- ja ravintola-alan palveluiden parantumiseen
- Tarkennetaan toimenpiteet vuodelle 2028 tapahtumatoiminnan ohjausryhmässä

Mittarit

- Tapahtumajärjestäjille suunnatun kyselyn tulos
- Kaupunkilaisille suunnatun kyselyn tulos
- Tapahtumatilojen vuokrausvuorokaudet / kuukausi

Seuranta

- Kvartaaleittain + kokonaisuus vuosittain

Vastuu

Tapahtumapalvelut toimii työn omistajana. Vaikuttavuus- ja viestintäyksikkö, yrityspalvelut, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, kaupungin johto ja poliittinen päätöksenteko.

6.3 Kärki 3: Ympärivuotisuus ja luonto

Tavoite: “Luontokaupunki Savonlinna laajentaa tapahtumakautensa kaikkiin vuodenaikoihin.”

Mitä Savonlinnan kaupunkistrategian tavoitetta tavoite tukee:
Elinvoimainen ja yritysmyönteinen, 5. Saavutettava Saimaan ja kestävän matkailun luontokaupunki: “*Luonto ja Saimaa ovat Savonlinnan suurimmat vahvuudet. Niiden saavutettavuutta, puhtautta ja elämyksellisyyttä vahvistetaan pitkäjänteisesti matkailun, liikenteen ja asumisen näkökulmasta. Savonlinna sitoutuu Etelä-Savon maakunnan ilmastotavoitteisiin ja pyrkii olemaan hiilineutraali 2035.*”

Toimenpiteet

- Syys- ja talvikauden (syys- ja huhtikuu) sesonkien pilotointi tapahtumakuukausiksi
- Kesäsesongin (touko- ja elokuu) ajan kehittäminen palvelemaan paremmin kokonaisuutta
- Kartoitetaan, kehitetään ja edistetään erityisesti luonnon ja Saimaan mahdollisuudet ulkoilmatapahtumien osalta
- Pyritään vaikuttamaan siihen, että matkailu ja ravinola-palveluiden aukiolokausi tukee syys- ja talvikauden tapahtumasesongin kehitystä

Valmistuu 2027

- Kartoitus luonnon ja Saimaan mahdollisuuksista ulkotapahtumien osalta
- Tapahtumien vuosikello
- Tarkennetaan toimenpiteet vuodelle 2028 tapahtumatoiminnan ohjausryhmässä

Mittarit

- Syksyn ja talven tapahtumamäärät / vuosi
- Ulkona järjestettävien tapahtumien määrä / vuosi
- Ulkotapahtumapaikkojen määrä
- Kesäsesongin ulkopuolella palvelevien majoitusten ja ravintoloiden määrä

Seuranta

- Suunnittelukalenterilla kvartaaleittain

Vastuu

Tapahtumapalvelut toimii työn omistajana. Vaikuttavuus- ja viestintäyksikkö, yrityspalvelut, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sekä kaupungin johto ja poliittinen päätöksenteko.

6.4 Kärki 4: Uniikki Savonlinna

Tavoite: “Savonlinna tuntee uniikit vahvuutensa ja kasvattaa paikallista hyvää.”

Mitä Savonlinnan kaupunkistrategian tavoitetta tavoite tukee:

Elinvoimainen ja yritysmyönteinen, 3. Elämyksellinen kaupunkikeskusta ja elävät kylät: “*Savonlinnan keskusta on järvikaupungin sydän – viihtyisä, vetovoimainen ja täynnä elämää. Keskustaa, taajamia ja kyliä kehitetään yhdessä asukkaiden ja yrittäjien kanssa niin, että ne houkuttelevat uusia asukkaita, yrityksiä ja matkailijoita.*”

Toimenpiteet

- Kaupunkistrategiassa mainittu kulttuuriperintö määritellään tapahtumien osalta ja tapahtumien käyttöön
- Tämän määritelmän pohjalta kartoitetaan kulttuuriperintöä ja historiaa hyödyntäviä tapahtumajärjestäjiä ja mahdollisuuksia lisätä aihepiirin tapahtumia Savonlinnaan
- Järvikaupungin keskustan, kylien ja taajamien uniikkien paikallisten tapahtumapaikkojen ja alueiden tunnistaminen
- Tapahtumien Savonlinna-luksuksen määrittely: mikä on erityisen hienoa ja mahdollista vain Savonlinnassa
- Tunnistetaan tapahtumia joita autetaan kasvamaan kv-kiinnostukseen

Valmistuu 2027

- Keskustan, kylien ja taajamien uniikkien paikkojen ja alueiden venuekortit
- Savonlinna-luksuksen määrittely yhdessä sidosryhmien kanssa
- Tarkennetaan toimenpiteet vuodelle 2028 tapahtumatoiminnan ohjausryhmässä

Mittarit

- Paikallista kulttuuriperintöä hyödyntävät tapahtumat / vuosi

Seuranta

- Suunnittelukalenterilla kvartaaleittain

Vastuu

Tapahtumapalvelut toimii työn omistajana. Tekninen toimi, kulttuuri- ja vapaa-aika, yrityspalvelut sekä kaupungin johto ja poliittinen päätöksenteko.

6.5 Läpileikkaavat kehitysteemat: tiedolla johtaminen ja kestävä kehitys

Neljän kärjen lisäksi strategiaan kuuluu kaksi läpileikkaavaa kehitysteemaa: Tapahtumatoiminnan tiedolla johtaminen ja tapahtumatoiminnan kestävän kehityksen periaatteet.

Läpileikkaavat kehitysteemat koskevat kaikkia kärkiä ja kaikkea Savonlinnan kaupungin tapahtumatoimintaa. Ne ovat asioita, jotka huomioidaan kaikessa kehittämisessä. Kehitysteemat eivät vastaa kysymykeen mitä tehdään, vaan kysymykseen miten tehdään.

Tapahtumatoiminnan tiedolla johtaminen

- Suunnitellaan ja toteutetaan johdonmukaisesti vuosittain tiedonkeruuta, joka auttaa seuraamaan, johtavatko toimenpiteet toivottuihin tuloksiin
- Perustetaan päätöksenteko tutkittuun tietoon
- Huomioidaan aikasarjat ja tiedon kertyminen: kerätään tietoa vuosittain samalla tavalla, jotta siitä tulee vertailtavaa

Tapahtumatoiminnan kestävän kehityksen periaatteet

- Huomioidaan tapahtumatoiminnan kehittämisessä monenlainen kestäyyys: ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen
- Asetetaan tapahtumallisuudelle tavoitteita, jotka ovat kestäviä eli mahdollistavat myös tulevaisuuden kasvun ja hyvinvoinnin
- Ohjataan kaupungin toiminnalla (esim. tapahtumakumppanuuskriteerit) tapahtumatoimijoita toimimaan kestävästi

7 Miten työ tehtiin

Savonlinnan tapahtumaohjelma laadittiin asiantuntijatyönä ja osallistavia menetelmiä hyödyntäen. Työn lähtökohtina olivat Savonlinnan kaupunkistrategia 2026–2029 sekä kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatoiminnan kyvykkyysanalyysi, jonka avulla muodostettiin kokonaiskuva toiminnan nykytilasta ja keskeisistä kehittämistarpeista.

7.1 Nykytilan arviointi

Ohjelmatyön perustana käytetty kyvykkyysanalyysi toteutettiin Kuusisto & Partners Oy:n kymmenen osa-alueen kyvykkyysanalyysimallilla. Analyysissa tarkasteltiin toiminnan edellytyksiä, vahvuuksia ja kehittämistarpeita sekä tunnistettiin tekijöitä, jotka vaikuttavat tapahtumatoiminnan kehittymiseen.

Nykytilan arvioinnissa hyödynnettiin useita osallistavia tiedonkeruumenetelmiä:

- 19.8.2026 järjestetty työpaja, jossa Savonlinnan kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatoimijat tarkastelivat toiminnan nykytilaa.
- Verkkokysely, jota jaettiin kaupungin digitaalisissa kanavissa sekä sähköpostitse suoraan kulttuurin, liikunnan ja tapahtumien toimijoille.
- Puolistrukturoidut haastattelut, joita toteutettiin yhteensä 15 kulttuurin, liikunnan ja tapahtumatoiminnan edustajalle.

Koko kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumatoiminnan kyvykkyysanalyysin lisäksi aineistosta muodostettiin tekoälyavusteisesti erillinen tapahtumatoiminnan nykytilan tarkastelu, jossa painotettiin tapahtumajärjestäjiltä kerättyä tietoa. Tämä tarkastelu muodosti tapahtumaohjelmatyölle kohdennetun tietopohjan.

7.2 Vision ja strategisten painopisteiden määrittely

Tapahtumaohjelmatyö käynnistyi 6.10.2026 pidetyllä miniseminaarilla ja osallistavalla työpajalla. Tilaisuudessa käytiin läpi kyvykkyysanalyysin keskeiset tulokset sekä tarkasteltiin Savonlinnan kaupunkistrategian tapahtumatoiminnalle asettamia tavoitteita. Näiden pohjalta aloitettiin tapahtumakaupungin vision ja kehittämisen painopisteiden määrittely.

Vision muodostamisen tueksi tarkasteltiin myös tekoälyavusteisesti etsittyjä kansainvälisiä vertailukohteita, joissa tapahtumatoiminnalla, kulttuuriperinnöllä ja ainutlaatuisilla tapahtumaympäristöillä on merkittävä rooli kaupungin vetovoiman rakentamisessa. Vertailun avulla tunnistettiin Savonlinnalle soveltuvia kehittämisnäkökulmia ja mahdollisuuksia vahvistaa kaupungin kansainvälistä kiinnostavuutta.

Työpajassa kerättyjen näkemysten, nykytila-analyysin, kaupunkistrategian ja vertailutarkastelun pohjalta laadittiin asiantuntijatyönä tapahtumaohjelman ensimmäinen versio. Siinä hahmoteltiin tapahtumakaupungin visiota sekä keskeisiä kehittämiskohteita ja strategisia valintoja.

7.3 Ohjelman yhteiskehittäminen ja viimeistely

Tapahtumaohjelman ensimmäistä versiota käsiteltiin ja jatkokehitettiin Savonlinnan tapahtumatoiminnan ohjausryhmän sekä tapahtumatoimintaan kytkeytyvien kaupungin viranhaltijoiden kanssa.

Yhteisessä työskentelyssä arvioitiin ehdotettujen painopisteiden tarkoituksenmukaisuutta, kaupungin mahdollisuuksia vaikuttaa tunnistettuihin kehittämistarpeisiin sekä toimenpiteiden toteuttamiseen liittyviä vastuita. Työskentelyn

keskeisenä tavoitteena oli muodostaa ohjelmasta kaupungin toiminnan näkökulmasta toteuttamiskelpoinen ja strategisesti johdonmukainen kokonaisuus.

Saatujen kommenttien ja yhteisen työskentelyn pohjalta tapahtumaohjelmaa täsmennettiin asiantuntijatyönä. Lopputuloksena muodostettiin tapahtumakaupungin visio sekä sitä toteuttavat strategiset kärjet, tavoitteet, toimenpiteet, mittarit ja vastuut.

Tapahtumaohjelma muodostaa näin kaupunkistrategiaan ja nykytilan arviointiin perustuvan, osallistavasti valmistellun suunnitelman Savonlinnan tapahtumatoiminnan pitkäjänteiselle strategiselle kehittämiselle.